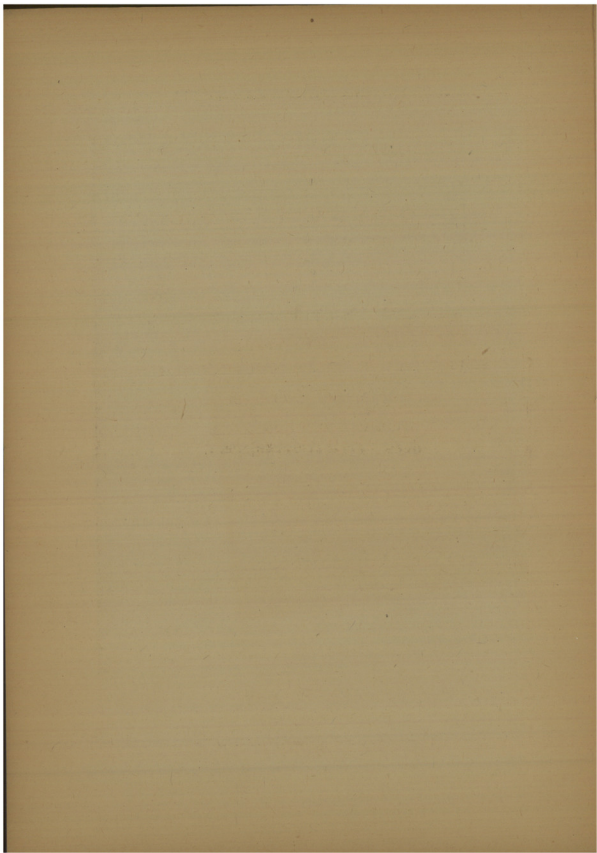

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

2

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

•

ΑΙΘΟΥΣΑ "ΠΑΛΛΑΣ",

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1943, ΩΡΑ 10.30 Π. Μ.

•

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΤΗΣ

ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΦΙΛ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

ΣΟΛΙΣΤ

ΒΥΡΩΝ ΚΟΛΑΣΗΣ

(ΒΙΟΛΙ)

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

ΘΕΩΡΕΙΟΝ (κατά θέσιν)	ΔΡ. 12.000
ΠΛΑΤΕΙΑ Α'	" 12.000
ΠΛΑΤΕΙΑ Β'	" 8.000
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟΝ	" 8.000
ΕΞΩΣΤΗΣ	" 5.000

ΤΙΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡ. 2.000

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

L. VAN BEETHOVEN

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. Egmont, είσαγωγή

2. Κοντσέρτο για βιολί εις Ρε, έργ. 61
 - I. Allegro ma non troppo
 - II. Larghetto
 - III. RondoΌ κ. Βύρων Κολάσης και ή άρχήστρα

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

3. Συμφωνία άρ. 7, έργ. 92
 - I. Poco sostenuto-Vivace
 - II. Allegretto
 - III. Presto
 - IV. Allegretto con brio
-
-

L. VAN BEETHOVEN

EGMONT (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)

Ἡ εισαγωγή γιὰ τὸν «Ἐγκμοντ» εἶναι ἡ τελευταία δημιουργία τοῦ Μπετόθεν στὸ πεδίο αὐτό. Οἱ εισαγωγές ποῦ γράφηκαν ἀργότερα ἀπὸ τὸν συνθέτη, δείχνουν βέβαια τὸ χέρι τοῦ Μπετόθεν, ἀλλὰ μὲ πιεὶ φτωχὰ τὰ ἴχνη τῆς μεγαλοφυΐας του. Οἱ εισαγωγές αὐτές, γιὰ τὰ «Ἐρείπια τῶν Ἀθηνῶν» (1811), καὶ γιὰ τὸν «Βασιλέα Στέφανον» (1811), εἶναι εἶδος μωσαϊκοῦ, μὲ θέματα παρμένα ἀπ' τὴ μουσικὴ τοῦ δράματος.

Γιὰ τὸν Μπετόθεν ὁ Ἐγκμοντ εἶναι ἡ προσωποποίηση τοῦ λαοῦ ποῦ πάσχει καὶ καταπιέζεται, εἶναι τὸ ἥρωϊκὸ σύμβολο ποῦ παλαίει κατὰ τῆς βίας καὶ τοῦ ὁποῖου ὁ θάνατος στεφανώνεται μὲ ἀμάραντο δόξα. Εἶναι ὁ ὕμνος τοῦ θριάμβου καὶ τῆς μεταρρώσεως, γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἀντιθέσεις ποῦ παρουσιάζονται στὴν ἀρχὴ καὶ στὸ τέλος τῆς Εἰσαγωγῆς.

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΒΙΟΛΙ

Μεταξὺ τοῦ κοντσέρτου γιὰ πιάνο σὲ σὸ λ καὶ τοῦ ἄλλου σὲ Μ i ὄ φ., ποῦ γράφηκε τρία χρόνια ἀργότερα, ὁ Μπετόθεν συνέθεσε τὸ μοναδικὸ του κοντσέρτο γιὰ βιολί. Λίγο δὲ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσί του, ὁ συνθέτης ἔκαμε διασκευή τοῦ ἔργου αὐτοῦ γιὰ πιάνο. Ὁ Μπετόθεν μὲ τὸ κοντσέρτο γιὰ βιολί ἀπομακρύνεται λίγο ἀπ' τὸν τύπο, πάνω στὸν ὁποῖον ἔγιναν τὰ δύο τελευταῖα κοντσέρτα γιὰ πιάνο· γιὰτὶ, ἐνῶ σ' αὐτὰ ὁ διάλογος μεταξὺ τοῦ ὄργανου σόλο καὶ τῆς ὀρχήστρας ἀρχίζει σχεδὸν ἀπ' τὴ πρώτη στιγμή, στὸ κοντσέρτο γιὰ βιολί προηγεῖται ὀλόκληρη εἰσαγωγή γιὰ ὀρχήστρα ποῦ καταλήγει μὲ ἀπροσδόκητο τρόπο στὴν εἰσοδο τοῦ βιολιοῦ σόλο. Φαίνεται ὅτι ὁ Μπετόθεν συνέθεσε τὸ ἔργο αὐτὸ σ' εὐτυχισμένες στιγμές. Τὸ πρῶτο Allegro ἀναπτύσσεται γεμάτο πάθος, μὲ τὸ ἰδιότροπο θέμα τῶν τυμπάνων, ποῦ θ' ἀκουσθῆ κατ' ἐπανάληψιν σ' ὄλο τὸ πρῶτο μέρος. Καὶ σ' ἄλλα κοντσέρτα εἶχε δείξει ὁ Μπετόθεν τὴ προτίμησί του γιὰ τὸ λυρικὸ στοιχεῖο· στὸ κοντσέρτο ὁμοῦς τοῦ βιολιοῦ ἀπλώνει ἀκόμα περισσότερο τὰ ὄρια τῆς λυρικότητός του. Στὸ δεῦτερο μέρος (Larghetto) ὁ Μπετόθεν δίνει χαρακτηριστὰ ποιητικοῦ διαλόγου, ἐνῶ ἡ ἀνάπτυξη πέρνει τὴ μορφή μεγαλοφυοῦς αὐτοσχεδιάσματος. Ὁ διάλογος αὐτὸς φθάνει στὸ ὕψιστο σημεῖο τῆς ὠραιότητος καὶ τοῦ πάθους, ὅταν ξαφνικὰ μερικοὶ ζῶηροι ἤχοι τῆς ὀρχήστρας, μᾶς καλοῦν ν' ἀκούσουμε, τὸ γεμάτο χαρὰ, τελικὸ gondo.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΡ. 7

Ἡ «Ἐθδὸμη Συμφωνία» εἰς Λα, ἔργον 92, τελείωσε στὰς 13 Μαΐου 1812, καθὼς τοῦλάχιστο φαίνεται ἀπὸ μιὰ αὐτόγραφη σημείωσι τοῦ συνθέτου, πάνω στὸ χειρόγραφο τῆς συνθέσεως ποῦ βρίσκεται στὴ κατοχὴ τῆς οἰκογενείας

Μένδελσων. Παίχθηκε για πρώτη φορά στις 8 Δεκεμβρίου 1813, στη μεγάλη αίθουσα του Πανεπιστημίου της Βιέννης, μαζί με το έπικαιρο τότε έργο «Η Μάχη της Βικτώριας» που και απερρόφησε δηλ τη προσοχή του κοινού. Η συναυλία είχε δοθεί προς όφελος των Αυστριακών και Βαυαρών στρατιωτών που είχαν τραυματισθεί στη μάχη του Χανάν. Ο Μπετόβεν την διηύθυνε αυτοπροσώπως, έχοντας στην διαταγή του ότι καλλίτερον είχαν η Βιέννη σε μουσικούς δρχήτορας, που έσπευσαν να λάθουν μέρος στη συναυλία, λόγω του πατριωτικού σκοπού. Ο Χούμμελ έπαιξε το μεγάλο τύμπανο και ο Μάγερμπερ τὰ κύμβαλα.

Γραμμένη την ίδια εποχή με την «Όγδόη» ή «Έβδομη» του Μπετόβεν δέν έχει καμιά απόλυτος σχέση με την αδελφή της Συμφωνία. Σπανίως σε συμφωνικό έργο το ρυθμικό όργιο μπορούσε να εκδηλωθεί σε σημείο πειό καταπληκτικό. Ποτέ ως τότε ή ρυθμική πλοκή δέν είχε τολμήσει να παρουσιασθεί με πειό τυραννικό τρόπο. Ο ρυθμικός αυτός πλούτος έκανε ακριβώς τόν Βάγνερ να άποκαλέση τη «Συμφωνία σε λα» άποθεώσι του χορού.

Ο Μπερλιόζ κάνει τη δίκαια παρατήρηση ότι για το πολύ κοινό και για πολύ καιρό ή «Έβδομη Συμφωνία» ήταν περιώνυμη χάρις στο δεύτερο της μέρος, το περίφημο Allegretto, ενώ όλα τὰ μέρη της Συμφωνίας είναι εξ ίσου άριστουργηματικά. Το πρώτο μέρος άρχίζει με μιά άργη εισαγωγή και με ένα «έμφε» όρχήστρας που είναι δημιούργημα του Μπετόβεν. Άφου δηλαδή όλόκληρη ή όρχήστρα παίζει μιά δυνατή συγχορδία, μένει εϋθής κατόπι ακάλυπτο το όμπιο για να αναπτύξη τη πλατεία του μελωδία. Το Vivaldi σε 6)8 που ακολουθεί είναι ένα έμμοιο ρυθμικό παιχνίδι, ένας όργιώδης ρυθμικός καλπασμός, πίσω άπ' τόν όποιο πολύ δύσκολο είναι να παρακολουθήση κανείς τη πρώτη ή τη δεύτερη μουσική ιδέα. Πάνω σ' ένα έμμοιο επίσης ρυθμό βασίζεται όλόκληρο το δεύτερο μέρος της Συμφωνίας, το περίφημο Allegretto σε 2)4. Ο ρυθμός αυτός συνίσταται άπο ένα δάκτυλο που συνοδεύεται άπο ένα σπονδειό (δηλαδή: ένα τέταρτο, δύο όγδοα, δύο τέταρτα) και που δέν παύει ν' άκούεται πότε σ' ένα, πότε σε δύο και πότε σε τρία μέρη της συγχορδίας, έμμοια και άδιάλειπτα, σ' όλο το μήκος του μέρους αυτού, θαυμάσιο σε μελωδικότητα και σε άληθινό μυστήριο, στα μέρη όπου ή όρχήστρα παίζει άπόλυτα πιανίσιμο. Το σκέρτο παρουσιάζει τολμηρές καινοτομίες κυρίως στην τονικές του μεταλλαγές: στο τριό, που κατὰ τόν άσθα Stadler, είναι μεταγραφή κάποιου παλιού ύμνου της Κάτω Αδστρίας, ή ρυθμική άγωγή γίνεται αίσθητά πειό άργη, ενώ, όπως συμβαίνει σ' όλα σχεδόν τὰ τριό του Μπετόβεν, τὰ πνευστά όργανα πρωτοστατούν στο μέρος αυτό. Στο τελευταίο μέρος ή ρυθμική πλοκή γίνεται άκόμα πειό συναρπαστική, γιατί έδω ο Μπετόβεν φέρνει συνεχώς σ' αντίθεσι τη θέσι με την άρσι. Η corda του έργου είναι μιά λαμπερή σελίδα αντίξια να μπη για έπιστέγασμα σ' ένα παρόμοιο άριστούργημα, τεχνικής, φαντασίας και έμπνεύσεως.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΠΡΩΜΗ „ΠΥΡΙΟΣ“
ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 61- ΑΘΗΝΑΙ